

Locuinta Redactorului

Cabinetul Redactiunii
e in
strat' a tragiatorului [Lă-
văzutok], Nr 5.Scrierile nefrancate nu se vor
primi decat numai de la coresponden-
ti regulari ai „Federatiunii.”
Articoli trimisi si repubblicati se
vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Invitare de prenumeratiune

la diariul politico

„FEDERATIUNEA”

pre Cursulu Anului MD CCCLXXII.

Incepandu-se cu 1 ianuarie 1872 st. v. cursulu
al cincilea al diariului nostru, rogam pre p.
t. doritorii de a avea acestu diariu, se binevoiesca
a grabi cu prenumeratiunile pana la acestu terminu.

Conditiunile remanu cele vechie. Diariul va
urmă, că si pana acum, a esec de trei ori in
septemana: Mercuria, Vineria si Do-
minea, totu de-un'a demanetia. Pretiul de
pnumeratiune :

Pre trei lune	3 fl. v. a.
, 6	6
, anul intregu	12

Pentru Roman'a si tierele straine:

Pre trei lune	8 lei n. = 8 franci
, 6	16 = 16
, anul intregu 30	30 = 30

Investigatorilor satesci, adeverindu lipsa mediocelor, se va da, si pre venitotiu, cu pretiul scadintu, adeca pre 3 lune 2 fl. v. a.. pre 6 lune 4 fl. v. a., pre anul intregu 8 fl.

Acei DD. abonati, cari sunt in restantia cu pretiul de prenumeratiune, sunt rogati a-si refui societele pana la terminul de mai susu, pentru ca sum'a restantelor e forte considerabila si prin urmare Administratiunea diariului forte ingreunata.

Totu-un a-data rogam pre DD. abonatii nostri se scria legibilu numele, locuinta si post'a ultima, er' cei ce posiedu adresa tiparite se binevoiesca a alaturu in epistole de prenumeratiune, seu a lipi pre cuponse asemnatelor postale cate una adresa tiparita.

Redactiunea.

Pest'a, 7/19. dec., 1872.

Camer'a deputatilor Ungariei, nepotendu inchis in anulu acestu-a desbaterile a sup'r'a bugetului, se afla era in silita pusetiune, ca in toti anii pana acum, de candu functiunedia in machin'a ministeriale, d'a vota ministeriului unu billu de indemnitate spre a poti incassá darile pana in finea lui februarie 1872. Asta-di se face votare nominale in asta privintia. Assemenea se voru vota si celle doue proiecte de legi transitorie alle ministrului de justitia pentru a se assecurá esecutarea reformelor justitiarie cu 1 ian. 1872. precum si bugetulu ministeriului de justitia insau-si, ca ci commissiunea financiaru propune in billulu de indemnitate, ca pre basea bugetului ministeriului de justitia aprobatu de camera se in cuiuintiedie si acestu bugetu pre durata celor doue lune susamintite. Partit'a guvernamentale, in clubulu Deschisitoru an luatu decisiunea ca siedintele publice se continue si de la 22 dec. inainte pana la annulu nou, cu numerulu obligatuu de 100 deputati, pentru a se poti primi nunciele camerei boieresca, sanctiunile de legi evenuale si se urmedie cu desbaterile bugetarie, ca se se pota vota si bugetulu cultelor si allu instructiunii publice.

Violentele cutierature, caroru consciintia publica in Austri'a este espusa de mai multe decennie in urmarea deselor crise ministeriale si mai alesu constituutiunile, nu potu remane fara de efectu si reactiune, asié publiculu celu mare a-scepta puture noue schimbari, noue suprinderi. Nu este mirare daca unele diari, cunoscundu ner

vositatea publicului, nascocescu felu de felu de faine, precum fece de curendu „Vaterland”, care cu occasiunea reintorcerei imperatului, dupa absentia de mai multe zile in resedintia, pune in aprope perspectiva „Schimbarea sistemului.” Passarea malajua visediu. Schimbarea sistemului actuale multi ar' dor-o, dar' asta data lipsesce ori ce base la assemenea presupusetiune. Se vedemai mai nainte ce scie si ce pote D. Andrassy, ore succede-i va in culmea poterii, unde au ajunsu prin mediulocirea Dului Bismarck, a sparge imperiul austriacu si a estinde regatulu ungurescu prna la marea, nu scim care, ca ci acest'a si nu mai puin se dace a fi missiunea dsale. Daca barbatii de statu ai Austriei si dinastia voru observa acestea tendintie, daca intru adeveru exista elle in mintea Dului Andrassy, atunci „schimbarea sistemului” — de sf cam tardfa, dar totu-si la bunu tempu, — nu este de parte.

Amintisem ca ministeriul lui Auersperg puse tota sperantia in alegerile din Moravi'a, de unde, dupa esemplulu ministerielor precesse, avea se-si scota majoritatea necessaria pentru senatulu imp. Si-a datu dara tota silint'a a resei in Moravi'a, au si reesetu in urmarea pressiunii multifarie si energice, in catu chiaru si alegerile proprietarilor mari sunt mare parte favorabile guvernului. In collegiu I. electorale a proprietarilor mari alegerile sunt in favore conservativilor, in allu II. collegiu in favore centralistilor, va se dica, contingentu destullu pentru majoritatea ministeriului. Conte Belcredi au insinuat protestu in contr'a alegerii, — diariile officiale si officiose spunu ce e dreptu ca acelui protestu este basatu pre nesce arguminte facti. Nu potem in-deca pana nu vomu cunosc motivele, de altintre protestul sua basatu pre motive tari ori futili, totu atat'a, ellu este indesertu, atat'a se poate prevede. — Totu diariile impartesise ca unu ce curiosu faptulu, ca imperatulu in calitate de mare proprietariu s'a abtienutu de la votu, assemene si Arciducele Albrecht, etc. si numai unu archiduce a votatu. Diariile provinciale officiose au primitu insarcinarea de a anuntia ca abtienerea de la alegera a imperatului nu sta neci intr'unu felu de raportu cu politica ministeriului actuale, ci ea este basata pre resolutiunea imperatului, luata una data pentru totu de unu.

In 18. dec., dupa noile alegeri, se voru reduna acelle camere, cari fusese dissolute, pentru ca se alega deputatii in senatulu imp., intr' unele din acestea, precum d. e. in diet'a Carnioliei si Vorarlbergei, oppusetiunea va predomini, era intr' atele, precum in Lintiu, Brün si Cernauti, minoritate voru fi respectabile si nu se voru da cu unu cu doue. Centralistilor li s'ar trage danga preste societela, candu una parte din oppusetiune, — carea pana acum a statu retrasa, — ar' intru in senatulu imp.

Diariul officialu de Vienn'a publica autografulu imp., prin care senatulu imp. se convoca pre 27 dec. a. c. Assemenea publica si numirea contelui Chotecu de solu allu Ostrungurie la curtea de Madridu.

Resultatulu alegerilor in colleg. II; allu proprietarilor mari din Bucovina favorabilu oppusetiunii, au suprinsu cam neplacutu, adeca a cam recorit u pre jubilatorii centralisti. Cu tote acestea partit'a centralistica va avea majoritate in diet'a Bucovinei, dar' acesta majoritate appare in alta lumina, candu se scie ca numai prin mediuloc arteficiose, cu totu rafinamentulu machinatiunilor bureucratice, se poate sustine si conserva.

Noul cabinet belgianu s'a presentat camerei in 13 dec, si inca intr'unu modu sfiosu si confusu. Nouii ministri catolici nu voru se essa cu programma loru politica si se pare ca dloru nu voru de felu se-si incarce consciintia cu responsabilitatea demisunarii predecessorilor, scozi cu rusine. De altintre in siedintia s'a ivitu si nescari incidente de curtenire parlamentaria. Asié D. Frère in interpellatiunea adressata ministeriului cu privire la programma lui si la demisunea fostului cabinetu, numi cabinetul actualu cabinetu de

reactiune, — la ce D. Malou observa, ca este cabinetul reconciliarii. Catu pentru cestiunea constitutiunale dace ministrul de finuncie: regele are dreptulu a demisun unu ministeriu si ca regele nu poate face reu. Asta este chiaru si scurtu, daca nu prea constituutu „Fostulu cabinetu fu demisun pentru nedemnitate” dace D. Frère-Orbanu, „Dta inca in anulu tr. ai fostu demisun prin collegiul electoral totu pentru nedemnitate”, i respunse cu vechementia Jacobs, fostulu ministru de financia in cabinetul acu demisunatu.

In Romani'a spiretele sunt forte agitate. Cau-sa este vechia, motivulu celu mai de aprope conveniunea cea noua Bleichröderiana, despre care se dice ca este copia cellei Strousbergiane. Cestiunea s'a pertractatu in sectiunile camerei si conveniunea precum au propus-o guvernul este prima de majoritatea sectiunilor. Vomu vedea ce va face camera. Lumea este forte ingrigita. Situa-tiunea au devenitu forte grea. Unele diarii vorbescu despre conspiratiuni, in contr'a cui? nu se spune, ori nu se scie, politia si-ar' fi indoit u vigilanti'a, luandu de protestu rescol'a ce se siop-tece ca s'ar fi pregatindu. Noi nu credem ne-mica, tote acestea omenii poterii le scornescu de cete ori au nevoie d'a recurge la intimidare.

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedintia de la 16. decembrie, 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedintia la 10 ore a. m. Guvernul e representat prin ministri: Tisza, Pauler, Szlávy si Lónay.

Dupa verificarea procesului verbale alu siedintiei pre-cedinte, deputatii Ern. Huszár si Dr. Iosif Hodosiu presinta nesce petitiuni private, cari se trecu la comisiunea peti-tiunaria.

Ales. Fodróczy, in anire cu deputatii croati Casimiru Jellasics, Ludovicu Vukovich si Masi-similianu Maller, adresseaza ministrului de comunicatiune una interpellatiune, prin carea lu intreba, ca pentru ce se amena atat'a tempu presintarea projectul documentului de concessiune, privitor la construirea calii ferate Varasdinu-Zapresichu, de-ora-ce atat'u interesele Croatiei catu si dreptatea si ecuitatea pretindu una construire urgente a acestei calii ferate?

Ales. Nehrebeczky interpelaza pre ministrulu de comunicatiune, daca are de cugetu a presinta camerei in sesiunea, acesta unu proiect de lege despre modificarea §-ului 24 din documentulu de concessiune, privitor la calea ferata Nyiregháza-Ungvaru?

Interpellatiunile se voru comunică ministrului concer-nante.

Coloman Széll pune pre biroului camerei raportulu comisiunii finanziare despre motiunea lui Paulu Mori-ze, privitor la conspectul despre avere statului, despre mai multe petitiuni trecute la comisiunea din cestiune, despre projectul ministrului de finan-ctie, privitor la imprumutula pentru calii ferate si, despre votarea sumei de 500.000 fl., pre sem'a bulvardului pestanu. In fine presinta raportulu comisiunii centrale, privitor la projectele de legi despre prolongarea contributii.

Ladislau Kassay pune pre biroului camerei raportulu comisiunii centrale despre projectul de lege privitor la continuarea monopolului de tabacu. — Iuliu Győrffy presinta votulu separatu a patru sectiuni, cari propunu respingerea acestui project de lege. — Raporturile se voru tipari, si cele despre prolongarea contributiei se voru pertrata in siedintia de mane, 17. dec.

Camer'a trece apoi la ordinea dilei: pertratarea raportului comisiunii petitiunarie despre petitiunile cuprinse in registrulu 51. — Petitiunile se transpun ministrilor respectivi.

Dupa ace'a se continua desbaterea speciale a supracerintielor estra-ordinarie ale ministrului de comunicatiune, si in specie a sup'r'a titlului 10. construirea calilor ferate.

Danielu Irányi intreba pre ministru, daca s'a facut ceva pentru introducerea multu intiteli incalziri a wagonelor pentru persone.

Ministrul Tisza respunde, ca s'a provocatu otte

Pretiul de prenumeratiune	
Pre trei lune	3 fl. v. a.
, 6	6
, anul intregu	12

Pentru insertiuni:	
10 or. de linia, si 30 or. taxa timbrale pentru fiecare publica-tiune separatu. In locul deschis	
20 or. de linia.	
Unu exemplar costă 10 cr.	

direcțiile căilor ferate a face experimente cu diferitele metode de incalzire, și apoi a relată ministerului, celu multă pâna în 1. mai 1872, despre rezultatul încercărilor lor. Metoda, carea se va afla de mai practica se va introduce apoi în iernă anului 1872 pre totu-indinea.

Danielu Irányi nu pricpece ce experiminte deosebite să se receră pentru incalzirea vagonelor, și, considerându că iernă acăstă e forte grea, propane, că ministrul să provoce tōte administratiunile căilor ferale, să provedă, fără amenare, vagonele de tōte clasele cu aparate de incalzire.

Colom. Tisza nu poate acceptă propunerea astă pre-cum e formulată, de-ora-ce există metode de incalzire, cari sunt mai străicioase sănătății, de cău cindu nu s'ar incalză nei de cău. Dreptu-ace'a e necesar să se statorească modul incalzirii, și oratorele recomenda pentru scopul acestu-a sticlele incalzite cu apa caldă. Ministrul Tisza e contră acestui mod de incalzire de-ora-ce sticlele d'in cestiune s'au arătat de nepractică, căci inghetându în ele apă, în vagon e mai frig, că si cindu nu s'ar fi incalzit nei decătu. — Ign. Helfy, Ales. Csanyi și Stef. Patay pledează pentru introducerea fără amenare a acestui metod de incalzire.

Eduardu Zedényi vorbesce în favorul propunerii lui Col. Tisza, că ministrul Lud. Tisza crede, că ar fi mai bine să se lasă în voia administratiunilor căilor ferate, că, pâna la statorarea definitivă a metodului de incalzire, să incalzesc vagonele după sistemul care li va pară mai accommodat. — Col. Ghyczy voiesce că administratiunile căilor ferate să fie obligate a incalză vagonele cu sticle calde său cu saci de nesipu caldă.

D. Irányi primește motiunea d'in cestiune că adanu la sa, și submitieudu-se la votu se adoptă.

Dupa ace'a se votează fără observație : pentru salarie, adausuri și bani de cortel 136.852 fl., pentru diură 35.000 fl., pentru arende, incalzire și luminare 19.000 fl., pentru recerintele biourului 24.000 fl., spese de caleorii, 3000 fl., remuneratiuni 5000 fl., reparatură 6000 fl., spese neprevăzute 500 fl., spese de inspectiune preste căilor ferate concesiunate 238.487 fl.

Urmează titlul despre construirea căilor ferate, și se admitte fără observație, și su acăstă bugetul ministrului de comunicări e liberat definitiv.

Urmărea desbaterea generală asupră bugetului ministrului de comerț, de agricultură și de industrie.

Dupa una discuție mai lungă, la carea participă Eduardu Horn, Ignatius Helfy, Ladislau Tisza și ministrul Szlávay, cameră trece la desbaterea speciale și titlele 1—3 ale recerintelor ordinare se votează cu 317.180 fl. — Sub titlul 4 comisiunea financiară propune a se votă pre semnă differitelor institutie agronomice 189.885 fl. erogatiuni, și 61.000 fl. perceptiuni.

Ernest Mukits doresce, că cameră să invite pre ministrul de agricultură că, conformu unui concluzu de mai înainte alu camerei, să mai infințeze încă două institutie agronomice.

Ministrul Szlávay spune, că a primitu în bugetu spesele pentru infințarea acestor institutie, dar' comisiunea financiară a propusă stergerea loru.

Ministrul de justiția Bittó prezinta două proiecte de legi, d'intre cari unul se reduce la investirea judecătorilor cu competenția financiară, era celu-a-laltn la susținerea și mai de parte a tribunalelor financiare de appellatiune.

Siedintă se inchiaia la 3 ore d. m.

Siedintă de la 17. decembrie 1871.

Președintele Paulu Somssich deschide siedintă la 11 ore a. m. D'in partea guvernului sunt de facia ministrui : Lónyay, Szlávay, Pauer, Kerkapoly, Tóth, Bittó, Tisza și Pejaceviciu.

Dupa verificarea procesului verbalu d'in siedintă precedenta, Dr. Svetozaru Mileteiu interpellează pre ministrul-preservedinte și pre celu de finanțe în privința vindecerii padurilor în regimentul de Petruvaradini și Brodu. Interpellatiunea se prezinta ministrilor concernanti.

Colomanu Széll, raportorul comisiunii financiare, prezinta raportele despre trei proiecte de legi și a nume : proiectul de lege despre scoterea neintreruptă a dărilor pre lună lui ianuarie, despre acoperirea provisoria a speseelor pentru administratiunea juredictiunilor și despre quota ce este a se luă d'in spesele comune pentru confrante militare. Raportele se voru tipari și tramite la secțiuni.

Raportorul Paulu Terey prezinta raportul comisiunii economice despre bugetul camerei pre lună lui decembrie. Se va tipari și pune la ordinea dilei.

Ministrul de cultu și instructiune publică Dr. Teodoru Pauler respunde la interpellatiunea deputatului Vincentiu Babesiu, relativă la respectarea limbilor nemagiere și respective a celei romane în scole, și dice, că sub dispuștiunea nemidilocita a ministerului stau două feluri de institutie de investiții : unele cu limbă instructiunii erau maghiara, altele cu limbă instructiunii amestecata. În institutie de feliu alu duioala obiectele de investiții nu se propunu numai în limbă maghiara, ci și în limbă înțitului respecti-

vu, precum în gimnaziile din Sabiu, Logosiu, Temisiora, Trstenă, etc. Gimnasiile noastre se voru redică numai în casulu cindu cele existente nu voru fi de ajunsu. Afara de aceea, continua oratorele, guvernul spriginesc și gimnasiile cu limbă instructiunii eschisiv străina, precum în Neoplanta, Brasovu și Bichisiu. Ce se atinge de infințarea universității din Clusiu, ministrul declară, că în privința limbilor de propunere la această universitate va servi de indrepătruire numai și numai legea despre naționalitatea d'in 1868. (Aplause.)

Vincentiu Babesiu replica prin una vorbire mai lungă, prin carea areta oprirea naționalitatilor nemagiere și, în fine, declară, că nu este multumit cu responsul ministrului, dar' cameră e totu-si actu despre dinisul.

Cameră trece apoi la ordinea dilei și primește fără observație proiectele de legi despre prelungirea dării încă pre unu anu.

Urmează la ordinea dilei continuarea desbatării speciale a supră bugetului ministerului de comerț, agricultură și industrie.

La postul despre institutul agronomic d'in Keszhely, Ladislau Körzics îe cuvenitul să accentueze însemnatatea institutelor de feliu acestu-a, și doresce că ele să se immitiescă cău mai tare. — Toma Pechy declară, că la desbaterea estra-ordinariului va face una propunere în privința infințării unui institut agronomic. — Táncsics nu votează nice una pară pentru unu institut, unde studiile se propună în limbă germană. — Ed. Zedényi este de parere, că nu numerulu, ci ajustarea și calitatea investitorilor de la scoalele agronomice servescu de cincisura. — Colomanu Tisza numai atunci acceptă rezultate de la scoalele agronomice, cindu elevii se voru fi ocupati mai înainte practice cu economia celu pucinu în tempu de doi ani. — Dupa ce mai vorbesce la acestu objectu ministrul Szlávay și raportorul Wahrmann, propunerea comisiunii financiare se respinge și se votează pentru institutul d'in Keszhely preliminarul ministrului cu 35.730 fl.

La propunerea comisiunii financiare cameră votează, mai departe, tote sumele relative la scoalele agronomice.

Urmează titlul V. „Stavele de cai ale statului.” Comisiunea financiară propune a se votă pentru recerintele 2.562.788 fl. și pentru acoperire 1.878.287 fl. Cameră primește această propunere și votează, mai departe, sub titlurile VI—XI, pentru institutele de contumatiune 73.300 fl.; pentru suprimerile bolei de vite 50.000 fl.; pentru capitanatele montanistice 55.690 fl.; pentru institute geologice 28.000 fl.; pentru biouroul statisticu 57.870. Cu acăstă se inchiaia desbaterea.

Ministrul de justiția Bittó prezinta două proiecte de legi, d'intre cari unul se referă la despuseștiunile de transiție relative la organizatiunea justiției; că celu-alaltu are de objectu lasarea și mai departe în officiu a oficialilor de la tribunalele regesci de primă instantia, cari de prezent sunt în serviciu.

Siedintă se redică la 3 ore d. m.

Siedintă de la 18. decembrie 1871.

Președintele P. Somssich deschide siedintă la 10 ore a. m. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrui : Kerkapoly, Pauer, Tóth, Szlávay, Tisza și Pejacevici.

Se verifică procesul verbalu alu siedintei precedente. Deputatii Georgiu Klapka și Sigismundu Popoviciu și-depun mandatul. Se va ordona alegeri noișe în cureauile respective. — Deputatii cont. Dominicu Teleky și Gabrielu Várady prezinta apoi nesce petițiuni private, cari se trecu la comisiunea petițiunaria.

Nicolau Maximovich interpellează pre ministrul de cultu și instructiune publică, dacă are de cugetu a esecuită decisiunile congressului serbescu. — Interpellatiunea se va comunica ministrului concernante.

Raportorele comisiunii petițiunarie pune pre biouroul camerei registrulu 52. alu petițiunilor deliberate de comisiunea d'in cestiune. — Se va tipari și pertrătă în siedintă de sambata, 23. decembrie.

Dupa ace'a cameră trece la ordinea dilei : se cetescă a trei-a ora și primește definitivu proiectele de legi despre prelungirea contributiunii. — Se tramitu camerei magnatiilor spre pertrătare.

Urmează la ordinea dilei pertrătarea proiectul de lege despre prelungirea monopolului de tabacu pre anulu 1872. Raportorele comisiunii centrale, Ladislau Kvasay, recomenda camerei acceptarea acestui proiectu. — Paulu Móricz, raportorele minorității comisiunii centrale, propune în numele a patru sectiuni respingerea proiectului d'in cestiune.

Ministrul de finanțe, Carolu Kerkapoly, analizează necesitatea manu-tinerii monopolului de tabacu, și declară, că statul nu poate fi lipsit de acestea percepțiuni.

Ales. Csanyi împăta guvernului, că a nimicitu libertatea tieri, și se supune orbește ordinilor ce le primește d'in Viena. Monopolul e remasită cea mai teribilă a tiraniei ; bietul popor se luptă cu fomea și acum'a se pune contributiune și a supră tabacului seu ! Dta, domnule ministru, nu respectezi conclușele camerei, său credi dora că ești domnitorul camerei ? Dta esci numai servitorul tie-

rei. (Președintele admoniează pre oratore să observe regulile cele mai primitive ale bunei-cuvintă.) In fine oratorele votă pentru votul minorității. — Mai vorbesc contră abrogării monopolului : Ionu Rákoczy, Ioanu Vajda, Ales. A lăsat și Ales. Csanyi, dar' submitieudu-se la votu proiectul se admite în generalu și specialu cu majoritate mare.

Urmează continuarea desbatării speciale a supră bugetului ministerului de comerț, agricultură și industria. Titlul 2 „posta” se votează cu 4.696.000 fl. erogatiuni, și cu 4.750.000 fl. perceptiuni. Sub titlul 13 „institutul telegrafic” se votează 1.879.890 fl. erogatiuni și 1.768.000 fl. perceptiuni, deci resultă unu deficită de 111.890 fl. — Pentru serviciul sănătății în portul fiumanu se votează 92.212 fl. erogatiuni și 18.800 fl. perceptiuni ; pentru cassă de pensionare d'in Pestă : 142.000 fl. erogatiuni și totu atâtua că perceptiuni ; pentru pensiuni : 100.607 fl.

Urmează recerintele estra-ordinarie. Titlul 1. se votă cu 13.000 fl.; rubricile 1—7 din titlul 2. se votează cu 259.497 fl., și cu acăstă

Siedintă se inchiaia la 3 ore d. m.

Fapte illegali și scandalose.

Aprinderile, juramintele false, corupțiunea, immoralitatea, hotările, uciderile, dar' mai alesu jafurile și furaturele de unu tempu încoce în cercul Lapusului-ungurescu, cotula Solnocului-interior, au lăuat unu aventu și unu sboru atât de însemnatu, incătu au pusu în temere, frica și ingerire profunda tōte spiritele, fiindcă avea, siguritatea personală, ordinea și respectarea legilor divine și umane cum și progressul în cultură sunt în gradul supremu amenințiate.

Cine părtă caușa, și sub a cui scutu se comitu astfelii de illegalități și scandale, va judeca on. cititorii impartindu-i de astă-data d'in multele numai pucinile fapte, cari au străbatut la urechile noastre — atragându cu acăstă ocazie atenținea regimului, a comitetului supr., și mai cu séma a nuilor membri de comitetu, că să intrevina săcurme reu, pâna ce mai este tempu. Să luăm cu totu aminte.

In anul 1869 Burzo Iuon. I. Tanase cu Ungur Ionu Zaharia d'in Suciu-de-susu au furat o juninca de la fostul atunci economu de curte Biró Józsi, și eruându-se furii, în locu de a-i dă pre mană judecătorului competente, judele procesuale, Molnár Sándor, a facutu pace cu susu numitii furi că se plătescă lui Biró 100 fl. v. a., erau lui i s'a datu 10 fl. v. a., 3 mortie de grău și 2 cupe de miere, ce se potă adeveri d'in protocolul jud. sing. a Lapusului, Nr. 4 — crim. anu 1869. Lazaru Gavrila alu lui Stefanu d'in Suciu-de-diosu, servindu la Molnár Sándor, acestu-a, în poterea oficialui seu, a indosită și pitulatu pre respectivul și de la detorinti-a d'a se înrolă. Acestu individual, că pecurariu alu lui Molnár, a maltratuit pre fluera-siul Tunsu Grigore I. Constantu d'in Piteritea, rumpendu-si o mana, pentru că n'a voită a-i dă unu flueru în cinste, — acum'a, după ce caușa a ajunsu la cunoașterea judecătoriei, acăstă, în poterea oficialui ei, a urmarită prin gendarmi și jude com. prinderea bataisului, înse fără succuș, că-ci omulu nu se află necairea, nici szolgabiro-ulu nu scă nemică de elu, ba si lui i-a fostu furat o oia si asiile a trecentu în Marmată, afirându că Molnár că a pecurariu în fundulu Lupoicei, de unde s'a apoi escortat cu gendarmii, — ceea ce potem documenta prin protocolul judecătoriei sing. d'in Lapusiu-ung. Nr. 81 din 1870 și cu raportul comandantului de gendarmi d'in 10 februarie 1871 Nr. 41. N. B. acestu-a a marturisit, că Molnár tote furaturele de terguri, că corpus delicti nu le mai inapoiedea nimicu-a, ci se folosesc ei cu ele.

8) La tergulu Lapusului s'a furat 2 boi ai lui Giurgiu Mitrofanu d'in Strîmbu (Horgospata). Dupa tergul, Doatei Budă d'in Ungureni a insinuat la judele com. de acolo, că în grăjdul seu se află 2 boi străini, și că elu nu scă cum au ajunsu acciile în grăjdul seu, — în care intervalu, boii au disparutu. Intr'aceea la cercarea pagubăsiului, szolgabiro-ulu Molnár chiamă la sine pre Budă Ionu d'in Ungureni, și dandu-i o siedulă, i impune că să cerceșe aduca boii, ceea ce se împlinesc Budă, spunendu, că i-a aflat în otarulu Budescilor, în Marmată, la nesce clăi de fenu ! si asiile Molnár condamnată pre Doroteiu la o mulță banale de 10 fl. v. a. după cum adveresce prot. jud. Nr. 13 din 1871.

4) Dela Bută Mihaiu d'in Rogozu, Pertia George și Morosianu Grigoriu d'in Libotinu au furat o vacă, pre carea au dusu-o la casă lui Pertia Darie d'in Libotinu, — si i-a datu drumulu la fenu lui Darie, éra ei intrare în casa, si, prefacundu-se, întrebăra pre Darie, de ce si-tiene vacă la fenu ? Această-a cantandu-si vitele, cunoșcă că vacă de la fenu nu e a sa, si astfelui voi a o alungă d'in ograda, înse susu numitii neguiajatori de nopte, i dăsă imperativu să o lase în pace acolăea, că să nu e mance lupii, ceea ce Darie a si facut — si in diu'a urmatoria s'a desceptat că a cui e vacă, si că elu e restrinsu cu violintă a se impacă cu szolgabiro-ulu cu 10 fl. v. a. după cum adveresce prot. Nr. 16 din 1871.

5. Totu cinstitii de sub Nr. 4 furara nescce stupi de la preoțea d'in Rogozu și i vendura lui Zelig Doschner, israelit d'in Lapusiu-ungurescu, înse după ce se descooperi furtulu, jidovulu se impacă cu Molnár cu 20 fl. v. a., după cum dovedesce prot. judecăriu Nr. 206 d'in 1871.

6) Jafulu comisă către fetelor lui Nicolae lui George alu lui Melente d'in Lapusiu-rom. cu Toperzer, lucratorei de feru d'in Strimbuly, precum si jafuirea caselor ui Popu Grigore alu Hurgii și Popu Ionu alu lui Vasilica, tote s'au aplanat în presentă numitului jude processuale Molnár, pana ce mai tardu a venit la cunoștiintă judecătoriei, precum areta protocolulu jud. Nr. 216 d'in 1871.

7) Lui Weinberger Davidu, neguțatoriu d'in comitatul Ungvaru, satulu Zauszima, i s'furatu in Lapusiu-rom. 3 boi, in 13 iuniu a. c., in pretiu de 400 fl. v. a. prin Körös Józsi et. comp. si judele Molnár cu tote că scieă de faptu, n'a avisat judecătoria, ci acăstă numai prin privati a venit la acăstă cunoștiintă, ect. a se vedé prot. jud. Nr. 94. d'in 1871.

Aceste le aducem la cunoștiintă publică cu acea modestă observare, că acumă fiind la pragul alegerile de dăreatori politici — organizarea comitatului — să potă servi de indreptarii atâtăon. membri de comitetu de nou alesi si Dlui comite supr., cătu si fiziorul jude processuale, că acestu-a se starnuiesca a pune odata capetu immoralitătilor, faptelor ilegale si scandalose, — era comitetul să fie precaută intru alegerea judecătoriei processuale, că acestu-a să nu duca acestu cercu la totală dissoluție, că asiē să nu mai fi omenii siliti a recurge la ministeriu, pentru curmarea fără-de-legilor, după cum a facutu acumă nu de multu unu posessoru d'in Lapusiu-romanescu.

Mai incolu, totu numitului iude processuale Molnár a mai comisă o faptă illegală, pre care nu o potem trece cu vedere, si prin care dinsulu, — incredintatul fiind că si mai de parte va remană in postulu de acumă, — a voită a-si creă unu ajutoriu după tipulu si asemenarea sa, adeca elu aindreptat o suplica către ministeriu de justiția, in numele posessorilor si a comunelor romanești d'in acestu cercu, subscrisa si de unii notari romani pasilanimi — fără scirea si impoternicirea comunitătilor — in care se răga că să se denumește de jude singulariu alu acestui cercu ginerale seu Nagy Lajos, ungur d'in tîră unguresca, carele pre langa aceea că e strainu, nu pricpe nici limbă nici dătinele poporului romanu d'in acestu tînentu romanescu; apoi ore credut suplicantii, că unu astfelui de omu ar' potă corespunde deplinu innaltei si sublimi missiuni de judecătoriu, si că si-va implini detorintă amesuratul justelor interesă si pretensiuni ale poporului romanu? noi inse cu totă aceste suntemu tari in credinția, că ministreriu de justiția va fi cu multu mai inteleptu, de cătu să facă o astfelui de denumire, — era la casu contrarui, implorâmu blastemul poporului si națiunei romane să apeze asupra capitelor aceleru romanasi, cari s'au facutu — cu acăstă ocasiune — complici si tradatorii, — fără a precugăsi a se convinge despre rezultatul ce va urmă!

Mai multi romani.

VARIETATI.

* * (Numiri redactate) Listele tuturor judecătorilor de primă instantia (assessori, judecători singulari si adjunctii loru, precum si procuratorii de la aceste judecătorie) se assiediara definitivu si după ce trecu si prin consiliul ministeriale, se substernu la imperatul spre intarire, de unde in căte-va dille au să fie returnate la ministrul resp., care apoi va despune a se spedi decretele la cei numiti (ca la 800 insi), dară si pana atunci listele se voru publică in diariu officiale. — Ministrul Bitto, spre a se informă d'in tote partile posibile, au invitatu in difilele d'in urma pre comiss. reg. Pechi, pre presiedintele tablei reg. d'in Transsilv. barouulu Aporu si pre procuratorul de la tabl'a reg. de Tergu-Muresului D. Gyarmathy, cari toti voru fi contribuitu, dar mai alesu faimosulu Aporu, acesta inimic alu poporului preste totu si alu romanilor in parte — spre a espunge d'in liste căte pre unu adeveratul fiu alu poporului rom. Nu potem pricpe cam D. Bitto potă cere informatiuni conscientiose de la unu omu a supră caruia jace invinuire grelei crime de perjurii, cu carea fu lovitul Aporu atâtă in camera cătu si in publicitate, fără că se fi purificat pana acum d'acăstă crima. — D'in căte au transpirat pana acum potem affirmă, că romanii au fostu pucinu considerati său celu pucinu de parte nu in proptiunea numerului locuitorilor rom. Asie la Deva numai unu singuru romanu (Ionu Balomir) este numit, — cei propusi la Turda sunt transpusi aiuri-a (D. Mezei la Bai-a-de-Crisu). La Sabiu sunt abié 2 assessori r. (Rosca si Ios. Siulutiu) unu jude sing. la Salice (Massimu), altul la Mereuri-a (D. Macellaru, ten.) La Sabiu, districtu aproape curata rom., numai subjudecătoriul este romanu (D. Paraschiva). La Clusiu jude sing. D. Ios. Popu, la Hatieg ass. D. Dion. Siulutiu. La Sabiu subjudecătoriul D. Badilla. La Nasaudu toti sunt romani, intr'acesti-a D. Besanu fostu senatoru la Sabiu, etc. etc. — Numirile pentru celalalte posturi secundarie nu s'a facutu inca, dară se affirma că ministrul nu se va abate de la propunerile facute, potă numai in casuri exceptiunali.

* * (Iosifu Popu Macedonu,) fostu registratoriu la registratură cancelarie aulice transilvane, a morit in Vienă lasandu după sine o avere de 150,000 fl. Si anume pentru scopuri filantropice a testat 18,000. fl.; pentru ajutorarea copiilor orfani 8000. fl.; pentru biserica gr. catolică d'in comun'a Miletu, carea se edifica acum, 1500 fl.; parochiei romane d'in Budaculu romanu, in comitatul Dăbacei, Transilvania, 1500 fl.; afara de acea a mai fecutu inca si alte fundații mai mici. Restul de 132.000 fl. la testat copiilor fratelui seu Vichentie si ai surorii Elen'a Popu Macedonu.

* * (Comerciul Angliei.) Conspectului luanu alu oficiului de comerciu pentru lună noemvre, servesc de nou documentu, că commerciul Angliei s'a radicatu in anul presintă intr'unu modu aproape ne mai auditu. Pretiul intregului esportu se urca la 18,815. 513 pundi sterlingi, pre candu in lună noemvre 1870 elu s'a facutu numai 16,177.935 pundi sterlingi, asiē inca resultă unu crescamentu de 2,687,578 pundi sterlingi, său preste 16 porcente. Pre candu esportul materialelor de bumbacu figura numai cu unu crescamentu moderat (8 percente in pretiu si 5 percente in cantitate) pre atunci mai tote cele-a-lalte ramuri de industria, mai alesu comercialu cu ferul si facutu in proporție mai mari progresse, si anume ferul si cotiul lui areta unu crescamentu de 42 percente, masnele 50 percente, materiale de bumbacu 36 percente, carbunii 25 percente, marfale de metallu 24 percente, oleurile de sementie 19 percente, materiale de iau 6 percente si alttele differite 16 percente. Cu scadiamentu figureza numai două articule: materiile de matasa 12 percente si tortulu de matasa 23 percente. Importul lunei cuprinde, in alttele, 4,104.197 centenarie grău in pretiu de 2,561.790 pundi sterlingi, facia cu 2,511.726 centenarie, in pretiu de 1,418.375 pundi sterlingi, d'in an. 1870, si 1,190.818 centen. bumbacu (una mare parte d'in Indi'a), in pretiu de 4,416.048 pundi sterlingi, facia cu 682.649 centen., in pretiu de 2,663.790 pundi sterlingi d'in lună lui noemvre 1870. Pretiul totalu alu esportului in cele 11 lune prime ale acestui anu face 202,353.778 pundi st., său 11 porcente, respective 16 percente mai multu, că in perioadele correspodintore d'in 1870 si 1869.

* * († Necrologu) Teresi'a Gruiciu, in numele ei propriu si alu sociului ei Aleșandru Athanaseviciu, fiscal reg. in Logosiu, mai departe in numele fizicorul sale Sofia Athanaseviciu, Livi'a si a sociului ei Michailu Besanu, jude suplinite la tabl'a reg. in Pest'a, filorul Cornelius, Cornelius si Aleșandru Besanu, si Virginie, cu anima franta de adunca dorere aduce la cunoștiintă mortea trista a multu iubitului si neuitatului ei parinte, resp. socru, mosiu si stramisu Constantin Gruiciu, protopresviterul Hasasiului, intemplat in 14/2. Decembrie 1871 in anul 76. alu vietiei sale plina de activitate. Fia-i tieren'a usiora si amintirea vecinica!

* * (Denumirile sunt precise.) In 16 l. c. ministeriu magiaru de justiția a tramsu spre sanctiunare projectele sale relative la ocuparea posturilor de asessori, judei cercuali si subjudi cercuali, precum si despusestiunile de transitione, si se asigura, că sanctiunarea, precum si publicarea numirilor va urmă in tempu de cinci dile. Ministeriu de justiția a trebuitu să-si immultiesca personalul scriitoriu inca cu vre-o 16 individi de pre la diferele tribunale, numai că să potă gata decretele, cari se urca la vre-o 8000, ér' ministrul Bittó, bietulu, va avea să-si subscrive numele, pana in finea lunei acestei-a, celu pucinu de 12.000 de ori. Se vede deci, că s'au luat tote măsuri, că cu 1 ianuaru anulu viitoru să se inaugureze nesmintitul nouu organismu judecătorescu.

* * (In sedinta de la 4. decembrie) a comitetului districtului Fagaras s'a ceditu si rescriptul contelui Lónyay, prin care acestu-a aduce la cunoștiintă districtului, că este numitul de ministrul-predintele ungurescu. Membrii unguri ai comitetului s'au folositu de ocasiune si au propus, că să se tramita noii primu-ministrul ungurescu una adresa de incredere, ince comitetul romanescu a respinsu acăstă propunere unguresca si s'a multumit a luă simplu actu despre rescriptul nouu ministrul-predintele ungurescu, si cu acăstă a consentit si capitalul supremu, dlui Vasiliu Tamasiu.

* * (Starea hodelor in Banatu.) — Banatulu, care pana acum se numea cameră de bucate a Ungariei, pare că a ajunsu a fi cercatul de tote calamitățile, cari i micsoreaza fructilitatea cu totul. Cum că secerisul d'in estu-anu a fostu preste totu slabu, este cunoscutu, si că dovedea eclatanta si servesce si industriile morilor pestane, carea s'a potinut si decadiutu; dar după starea actuală a hodelor este de temutu, că granele nice in anu viitoru nu voru ajunge a fi asiē de mandre si de bogate in spise, precum erau odineora.

* * (Din testamentul) fericitului Iova Popoviciu, fostu comerciant in Logosiu, a carui repentina morte a anuntatramu in unu din numerii precedenti, estragemu următoarele dispusestiuni: Testatorul dispune, că după immortarea sa totă avere sa miscatoriz si ne-miscatoriz, tote prefosele si detorile sale active să se prefa in bani, — numai casă sa din piatiu, nr. 10 si cea din stradă Temisiorei nr. 335 să remana nevenită. Banii ce voru incurge d'in venderea realităților si a efectelor să se alature la banii aflatii gata si apoi din sumă intrega să

se respunda mai antău următoarele legate: Bisericei catedrale gr. cat. romane d'in Logosiu, că fundație pia, 400 fl.; spitalul orasianescu d'in Logosiu 200 fl.; nepotului său de sora căte 200 fl.; nepotului său de frate 1000 fl.; sorori si socii sale 500 fl.; lui I. Gruiciu, care i-a servit in cursu de multi ani cu mare credință, 500 fl.; restul ce va remană după respunderea acestor legate, precum si casele mențiionate le lasă că fundație națiunii sale romane spre scopuri de educatiune, si adica: D'in intreaga sumă restanta 2%, părți sunt a se folosi că dotare pentru unu institutu destinat pentru educarea fetișilor romane, carui institutu i lasă si casă de sub nr. 335. A trei-a parte d'in substantia se va elocă spre fructificare si 12 ani va remană neatinsa, după aceea va forma una fundație de stipendie pentru studinti romani. Fundația prima va portă numele „Institutul pentru crescere si cultivarea fetilor romani alu lui Ioan Iova si Catarină Popoviciu,” ér' a două se va numi „Fundatia de stipendie a lui I. Iova Popoviciu, pentru studinti romani.” Superinspectiunea preste aceste fundații va avea ordinariu si ven. consistoriu d'in Logosiu. Aceste corporații voru avea dreptul d'a confira si stipendie d'in ambele fundații, la a caror conferire inse voru avea prezentia acesti-a, cari voru potă legitima, că se tragu d'in familiile testatorului, său a socii sale. De executori ai acestui testament se lasă reverendis. D. Michailu Nagy, canonnicu, si Ioan Olteanu, secretariu diecesanu. In fine testatorul inchaia cu cuvintele: „Acestea am avutu de a le dispune despre substantia mea cascigata pana acum cu crunte suferiri in decursu de 46 ani. Lasu mai tota substantia mea, carea pana acum face 100,000 fl., națiunii mele romane, pentru că cunoșcu lipsile si amarului ei, si pentru că altă mai scumpă pentru inimă mea nu am de căută pre gineea mea demna de o sorte mai bună, că aceea, ce a avut-o si, dorere, o are si a astă-di. Dar' am facutu acăstă pentru indemnul altorui-a, cari intre impregiurări mai favorabile aru potă si mai multu face pentru poporul nostru.” — Data in Logosiu in 1. iuniu, anul mantuirii 1870. Iova Popoviciu m. p. Ioan Olteanu, secretariu testamentului si martore. — Cu dorere trebuie să insemnăm, că aceste frumos si nobile dispusestiuni nu se potu validitate, pentru că testamentul nu este provedita cu subscrifterile a doi martori, precum cere legea. Provine acăstă eroare peremptoria d'in necunoscintia legilor, ceea ce nu este de creditu, său d'in lasarea de adi pre mane, ori chiaru d'in intenție, nu voim să scrutăm, căci este degăză tardu si nu se mai poate nimicu ajută.

Ajutoriu pentru D. Ionu Porutiu.

D'in Let'a-Mare, comit. Bihor, prin On. Dnu Nicolau Vulcanu, protopopu, de la domn'a-sa 5 fl.; dela Rdsmulu D. Mihailu Veghseö can. on. si par. in H. Patay 2 fl.; dela DD. Ionu Galya par. ruth. letanu si Ionu Popoviciu, par. in Bagamen, căte 2 fl., Ignatiu Pazuchanics, par. in Virtesiu, si Georgiu Szilágyi capelanu letanu, căte 1 fl.; dela Comun'a Veresiana romana 3 fl. 12 cr., de la comun'a romana letana 30 fl. 59 cr. sumă: 46 fl. 71 cr. v. a.

Prin On. D. Iustinu Popșiu de la DD.: Gavr. Kiss, profesor in Sarsigu, cotelu Bihor, si Paulu Vela, vice-rect. seminarialu si profesor preparandialu, căte 5 fl. v. a., Lazaru Ierne, teologu priv., si „unu amicu”, căte 1 fl. Sumă: 12 fl. v. a.

Sciri electrice.

Versalia, 16. dec. In espunerea finanțării a republicei franceze se precalcula erogatiunile cu 2415 millione, éra perceptiunile cu 2429 millione, „prin urmare resultă unu prisosu de 14 millione. Dări noue figurezia cu 247 millione, si a nume, într'altele, de la materie crude 90 millione, de la torturi 65 millione, de la bunuri miscațorie 30 millione, de la urcarea vasei zaharului 20 millione, de la fabricate 10 millione si de la reinfiintarea vamelor de navigație (plutire) 10 millione. — In espunere se accentua că noile dări nu prea încarcă proprietatile de pa-mant si nu ating renta, carbunii, ferrul si tarifele de transporturi.

Cernauti, 16. dec. Marii proprietari naționali invinsera la alegerea de astă-di, cu eminente majoritate. Mare consternare in castrele amicilor guvernului. („Wanderer.”) — Deci:

In alii doile corpu electorală alu proprietarilor mari fusera alesi: bar. Alessandru Vasilescu, bar. Alessandru Petrinu, bar. Nicolau Capri, Georgiu Hormusache, Victoru Sterea, Leone Vasilescu, Gavrila Pruncul si Ionu Lupulu.

Bern (Elveția), 16. dec. Bonsiliul național adopta despusestiunile, prin cari primirea Iesuitilor in Elveția, activitatea loru bisericesca si la-instructiunea publică, precum si infinitarea de monastiri noue sau restaurarea celor vechi, este si remane oprită.

Laibach, 16. dec. Majoritatea naționale

a dietei va respinge alegerile d'in sinulu seu pentru senatul imp. si acésta probabilmente o va face prin resoluție, totodata partita naționale se pre-găsește ageru in contr'a alegerilor directe in se-natul imp.

L e u p o l e , 16. dec. „Gazeta Narodovă“ reamintesc, că infacișarea delegației galiciane in senatul imp. nu se poate considera ca lucru sigur, pentru că delegația in lun'a treinta, afiandu-se inca in Viena, luase conclusulu d'a se infacișa la senatul imp. numai atunci, daca ministeriul primește obiectivul d'a prezenta si de aperi in senat proiectul de impacțiune galicianu. De ora ce ministeriul nu numai că n'a primitu acésta insarcinare, ci a mai eliminat inca, si doue puncte d'in celle mai inseminate d'in proiectul lui Hohenwart, a fara de acésta a mai despoiatu de activitatea sa pre ministeriul Galicie — delegația trebuie să remana consecintă pre langa conclusulu conferintiei.

C e r n a u t i , 17. dec. In collegiul I. al proprietarilor mari fusera ales D. Archimandritu Teofiliu Bendella si D. Constantinu Tomaseiu cu consil. la tribun. provinc. (amendoi „anici guvernului“ adauge scirea, ceea ce se scică si fara a se adauge. R.)

R o m'a , 17. dec. Comisiunea camerei au inceputu consultarile a supr'a erogatiunilor straordinarie de 152 milioane in bugetele fannilor 1872 pana la ann. 1881, pentru arnare si lucrari de forteificatiuni

Deputatii majoritatii parlamentului avura erisa adunare numerosa, ministrii inca era de facia. Dupa mai multe discursuri, in cari ministrii si deputatii si-impartesfra ideele si confirmara necesitatea solidaritatii intre ministeriu si majoritatea camerei, se numi una comisiune, careva va ave si faca proiecte comisiiunii insarcinate cu esaminarea propunerii financiare.

B u c u r e s c i , 17 decemvre. Cameră a votatu legea despre reintroducerea monopolului tutunului.

L e u p o l e , 17. dec. „Gaz. Narodovă“ dice: Facia cu manoperele guvernului de la alegeri, delegația (galiciană) ar trebui să dechiare, că d'ins'a considera de illegali compunerea si a cestor: dietei si a cestui senatul imp. si că, — urmandu exemplul centralistilor sub ministeriul lui Hohenwart, — nu poate intra in senatul imp.

B u c u r e s c i , 17. dec. Cestiunea Stroussbergiana este inca pendinte in camera. In contra conventiunii Bleichröderiane se facu osebite manifestatii si demonstratiuni atat in capitala catu si prin provincia.

B r u n , 18. decemvre. Cehii voru intra in senatul imperialu.

V i e n 'a , 18. dec. Discursulu de tronu va accentua relatiunile amicabile catra tote poterile, cu osebire catra Germania, Italia si Russi'a, asemenea si situatiunea favorabile in financiele monaraciei.

L a i b a c h , 18. dec. Majoritatea dietei slovene a decisu, se nu se infacișeze la Reichsrath si se casseze alegerile d'in Laibach.

C e r n a u t i , 18. dec. Diet'a s'a deschis de capitanulu tieri Hormuzache, cu o vorbire, Presedintele tieri a invitatu diet'a a suscep alegerile pentru Reichsrath.

R o m'a , 18. dec. Intre pap'a si cardinalulu Patrizi au eruptu neintelegeri; cestu d'in urma si-a datu demisiunea că vicariu de Rom'a.

O d e s s a , 18. dec. In Dagestanu, in Cauca-su, au eruptu turburari.

mesura, si 4 fl. 60 cr. per centenari de vama, (D e p e - bruch 380 cpt. Summ'a 12680 capete, ramane 15.730 capete.) Comerciul grăului 40,000 cent. pretiu neschimbatu. Secara nu prea cercata, de altintre pretiurile s'a tienutu. Ordinu bine cercata atat pentru esportu, catu si pentru consumu. Porumbu (cucurudiu), pucinu comerciu, pretiu scadiu. Ovesu commerciu pucinu, pretiu scadiu. Farina pacinu comerciu.

R e v i s t a c o m e r c i a l e de p r e s t e s e p t e m b r a .

P e s t 'a , 16. dec. 1871. Gerulu supraventu pre neacceptate s'a tienutu in asprimea sa preste 10 dille. Nieu'a pre munti in prisontia, riurile inghiiate, preste totu era na cum se cade; — mosiu - erna, cu pletele selle celle de argintu ne a salutat ca unu voinicu in tota vigorea poterii selle. Frigulu au innaintat in intensitate, urcandu-se de la minus — 5° pana la — 10° ba chiaru pana la — 18, 20° Résumur, (scara de 80 linie-graduri), inse catra finitulu septembriei (sambet'a trecut'a) scadiu frigulu pana la 0° (punctul unde se topesc ghiaci'a.) Multe barce, lunti, etc. stau prinse in ghiacia, acceptandu a fi scăpate, ceea ce tardu are să se intempele. Acestu frig intensivu, (ern'a buna promite vera buna, adeca annu manosu,) va ave si acelui folosu pentru economi că millionele de sioreci, cari cu tota abundanti'a ploiloru d'asta toamna, se immultise preste mesura, se voru prepedi, astfelu economii voru scapă de plag'a ce bantuisse semenaturele loru.

B u c a t e l e . Tergurile d'in strainatate nu s'a schimbatu in cursulu septembriei tr. Ern'a au curmatu nu numai navigatiunea pre rute, ci si importul d'in porturile nordice alle Russiei si Americei, catu consumentii sunt restrinsi la provisjunea actuale, cu tote acestea pretiurile mai niciuri-a nu s'a urcatu. In Paris pretiul farinei au scadiu cu 1 1/2 francu. D'intre piatiile nemtiesci Berolinul este mai scumpu, precandu in Hamburg grăul s'a vendutu mai scăditu cu 2. asemenea si piatiile romane au fostu mai esftine, — in piatiile olandice, elvetiane si belgice s'a facutu pucinu commerciu.

P i a t i l e p r o v i n c i a l e (d'in Ungaria) se regulezia dupa cea de Pest'a. Comerciul granelor este aici anevoiosu, pretiurile urcate d'in caus'a că se aduce preapucinu grău la tergu, incat morile abie pot s'e si acopere trebuintele. Unele asiediaminte au inceputu să faca probe (incercari) de macinare d'in grăulu d'in Romani'a, immagasinat uici. Viitorul va arcta daca se va renta acesta incercare, de la care va depinde apoi ulterioara cumparare de acestu felu de grău. Ar-fi pres de doritu, că ce numai astfelu morile d'aici ar pot să scăpă de calamitatea lipsei de grău. In piati'a Pestei sunt 200,000 centenari, grău de Romani'a si se accepta inca celu pacinu de doue ori pre stat'a. — Pretiurile in sept. tr. s'a urcatu cu cete 5 cr. — S'a vendutu abie 70,000 cent. Usantia s'a negotiatu pre dec. febr. 6 fl. 93 pre febr. mart. 7 fl. pre primavera 6 fl. 85 pre apr. maiu 6 fl. 83. — Secara: pre ian. febr. 4 fl. 2 1/2 cr. pre febr. mart. 4 fl. 7 1/2 cr. pre primavera 4 fl. 17 1/2 cr. — 20 cr. pentru 78—80 pndi, Ordinu: bine platit. Ovesu: ne-schimbatu, se tiene bine. Porumbu: 4 fl. 10—12 1/2 cr. de Banatu pre maiu, iun. cu 4 fl. 4 cr. s'a negotiatu cateva incarcature.

S'a adusu in septembrie trecuta, pre:

Grau. Secara. Ordinu. Ovesu. Pormb. Rapit. call. ferr. stat. Cent. 42335. 7209. 2447. 744. — 85.

" Sudica " — — — — —

" nord.ung., 32129. 1506. 2554. 980. 902. 798.

Sum'a 75474. 8715. 5001. 1724. 932. 1649. adeca, cu totul preste 93,000 cent. său redusi in mesure (metzen), grău: 80,692, Secara: 11547, ordinu: 7751. Ovesu: 4744. Porumbu: 2144. Rapitia: 2044, va se dica, preste 110,000 mesure.

Pana in 16. dec. s'a constatat, grău: 7,275,161. Secara: 958,005. Ordinu: 652,439. Ovesu: 679,516. Porumbu: 1,130,716. Rapitia: 638,988 mesure. — Exportul pre callea ferrata a statului: 10,280 centenari s. redusi 11,616 mesure (galete.)

Farina s'a exportat pre callea ferr. a statului 42,546 cent. de vama. Era marfa, totu pre acea calie ferrata, s'a importat 92,389 cent. d. v. si s'a exportat 64,871. cent. d. v.

F a r i n a . Nr. 0. cu 15 fl.; Nr. 1. cu 14 fl. 50 cr. Nr. 2 cu 14 fl. — Nr. 3. 13 fl. 50. Nr. 4. 13 fl. Nr. 5. 12 fl. 20 cr. Nr. 6. 10 fl. 50 cr. Nr. 7. 9 fl. 50 cr. Nr. 8. 8 fl. 50. Tarifie 2 fl. 80 cr.

L a n a , de ierna si de vera, a dou'a tunsura, de Tis'a 93—96 fl. De manute, de vera, 107 fl. Una fabrica de Brün a platit pentru 700 cent. lana de pannura cete 122—133 fl.

P o r c i (rimatori) pretiuri notate, porci ung. de tierra de cete 250—340 padi. 27—29 cr. Statul de aici, restu d'in sept. tr. 18450 capete. S'a manatu la Pest'a d'in Ung. inf. 5690 cap. d'in Transsilv. 820 cap. d'in Serbi'a 260 cap. d'in Romani'a 1470 cap. d'in tierra 480 cap. pre callea ferr. nord. 1420 cpt. cu totul 10140 capete. S'a manatu d'aici in Ung. supr. 330 cap. catra Vienn'a 6330 cap. la Prag'a 740 cpt. preste Bedenbach 2230 cap. Consumul d'in Bud'a-Pest'a 2700 cap. Transitu 140 cap. ramasi de clisa in Stein-

496
si 15.730 capete.

O l e i u de napi s'a negotiatu numai pentru consum in 30 fl. Turta de rapita se vendu aici franco la grău 3 fl. 25. cr. centenariu de Vienn'a. Semintea canepa cu 3 fl. 10 cr. per 60. pundi.

S p i r i t u , 60—60 1/2, de torquila 62—62 1/2 cr.

U n t u r a de porcu fara butoie cu 14 fl. cu butoie 15 fl. pre Martiu s'a negotiatu cu 36 fl. Se spera concurenta unutrei americane.

C l i s a (Slapina) cu 30 1/2 fl. Se u l u : a fostu cantat si s'a negotiatu (untura de bou) 600 centenari cu 30 fl.

P r u n e, s'a negotiatu multa marfa atat in saci, catu si in vase (butoie); marfa bunade mediulocu este cea mai cautata, 12—12 1/2 fl.

M i e r e, galbenă purificata 23 fl., alba 23 1/2. Proniune este preapucina, pretiul se poate urca, dar in tot intemplarea se va tiené.

C e r a 98—100 fl. asemenea preapucina.

G o g o s i e. S'a vendutu abie 800 cubuli cu 15 fl. calitate prima. Alta calitate mai prosta s'a vendutu pana cu 7—7 1/2 fl.

P e t r a de v i n u. S'a vendutu 150 cent. marfa bună cu cete 33 1/2 fl.

H i e r e de p r u m e, articlu forte cantat atat pentru consumul d'aici, catu si pentru esportu in strainatate, si platesc cu 13 1/2 fl. si neci cu acestu pretiu nu se poate capata cantitate mai mare.

N u c e, marfa buna 13 1/2 fl., mai de rondu 11—12 fl.

P e i nelucrate, de oie, nemtiasci, lanose (tunse) 3 fl. 20—60 cr. parechi'a cu 2%. — Serbești 148—156 fl. per 102 bucati. — de Banatu, usiore 15 fl. grelle 175 fl. per 102 buc. turcesc 135—145 pe 102 b. Pei de melleu s'a vendutu cateva mafie cu 59 fl. per 102 b. Pei de edu cateva partite turcesc si serbesci, nu s'a potutu vinde, pentru că proprietarii cereau pretiuri mari, — dar 7000 bucati de pei d'acestea, sarate, din Romania, s'a vendutu unui tabacariu (dubariu) d'aici 190 1/2 fl. per 102 bucati.

P e i l u c r a t e. S'a trecutu pei de talpa, de caputare si cordovanu, — pelle grossa (pfundleder) 40 pdi 112 fl. talpe engl. 20—25 pdi 100—105 fl. italienice dito, 110—112 fl. tertie eng. 80—86 fl. per cent. pei de vaca: 148—160 fl. per cent. calitate de mediu 140—150. Pei negre de vitellu, 210—230 fl. brune, cal. de mediu 240—250 fl. cal. prima 255—266 fl. Pei de caliu calit. buna 135 fl. per cent. Pei de porcu 55—60 fl. per cent. Pei de oie, de caciula, usiore 110 fl. grelle 118—125 fl. per cent.

B u r s 'a de V i e n 'a de la 18. decemvre, 1781.

5% metall.	58.75	Londra	117.60
Imprum. nat.	68.65	Argintu	117.15
Sorti d'in 1860	101.30	Galbenu	5.57
Act. de banca	809.—	Napoleond'or	9.80
Act. inst. cred.	322.80		

R e s p u n s u r i . Dlui I. P. in Rupea. Cererea vi-s'a impunitu si pana acum. Pre ann. viit. asemenea, cu conditiea offerita si primita. — Dissert. se va publica indata si vomu despune de atat'a spatiu.

Dlui Bs. A. in Batarci: Pentru A. S. s'a facut si este buna sperare. Scire pozitiva acu-si.

Dlui P. in Ardusatu: Vati pomenitul cam tardu list'a s'a innaintat, dar fiindu insu-mi bolnavu de diece dili, nam potutu afila inca de s'a facut ce-va in asta privinta, ori de s'a potutu, — pucina sperare, a fara de unu (V. P.) carele probabilmente va fi.

Propriet. edit. si red. respundet: **A L E S . R O M A N U**.

S i f i l i t i c 'a si i m p o t e n t i 'a ,

f i a v e c h i e s é u de c u r u n d u n a s c u t e , se voru tratá dupa metodus homeopaticu de Dr. L. Ernst, Pest'a, strad'a idoliloru Nr. 6, etagiul II., usiore nr. 15. de la 2—6 ore dupa media-di.

Aceste morburile se trateaza a desefori in modulu cel mai usioru en dose mari de iodu si argintu viu, si acéste se face numai spre ajungerea unui rezultat momentanu. Pacientii vindecati in modulu acestei a voru cadé mai curandu sau mai tardu in morburile cele mai infroscisante, incat inca in aduncate betranetie voru ave, dorere, a suferi greu de consecintele acestei tratari usiore si superficiale. Scutu contra acestor feliu de pericule ofera metodus de tratare homeopaticu, care, precum este cunoscutu, nu numai că vindeca dorerile cele mai invezchite, și efectul lui este asidu de binefacitoriu, incat nu lasa nice cea mai mica temere de urmari rele. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usiore de tienutu.

(1—12)